

L'arquitecte Lluís Bonet i Garí i la Sagrada Família

JOSEP LLADÓ I PACUAL

Aquest any 2010 sembla que hagi volgut acomiadar-se amb una mena de traca final que, si més no, ha posat un punt d'escalfor a una tardor de temperatures hivernals. En aquesta traca hi ha hagut coets per tots els gustos: els esportistes "periquitos" i "culers" han pogut gaudir dels excel·lents resultats de llurs equips; els polítics han tingut feina llarga amb les eleccions catalanes, i els fidels catòlics hem viscut amb joia la visita del Papa i la corresponent consagració de la basílica de la Sagrada Família.

Tres fets controvertits, si voleu. Com en tota obra humana hi ha hagut guanyadors i perdedors i, per tant, contents i descontents, i, d'això no se n'escapa ni la visita papal, ni la inauguració (que no l'acabament) del temple expiatori. Ara només falta que deixi d'ésser únicament un lloc d'atracció turística i esdevingui allò per al qual, amb tantes penes i treballs, ha estat alçat: un lloc d'oració i de recolliment, i que les genialitats de l'arquitecte Antoni Gaudí no serveixin només per fer obrir la boca als badocs vinguts de les quatre parts del món sinó, també, per elevar l'espiritualitat dels creients que aculli.

He qualificat de genial l'obra de Gaudí i realment, per a mi, ho és. Per als profans com jo pel que fa a l'art arquitectònic, ja corprèn la seva grandiositat, la bellesa de les seves escultures, la llum que es filtra pels (encara escassos) vitralls..., però per qui, com nosaltres, ha tingut la sort de fer-hi una visita acompanyats per guies tan excepcionals com l'arquitecte

José Manuel Almuzara i l'escultor japonès Etsuro Sotoo, que han treballat durant anys en la construcció del temple i coneixen, per tant, no solament la tècnica gaudiniana, sinó que han penetrat en el pensament poètic i religiós del mestre, només aquests, dic, s'adonaran de la quantitat de detalls i simbolismes que cada peça d'aquest gran puzzle inclou i que fan que aquesta gran obra sigui, al meu parer, com una mena de Bíblia esculpida en pedra.

En un moment de la visita que comentem tingué lloc una anècdota irrellevant si voleu, però que val la pena d'esmentar. Durant una de les explicacions del nostre guia sortí a col·lació el nom de l'arquitecte Bonet i Garí i una veu femenina trencà l'explicació de Sotoo: —Era fill d'Argentona!— digué espontàniament i tot seguit s'enrojolà per la gosadia; el guia somrigué: —Sí, senyora, té tota la raó. Com es coneix que estimeu el vostre poble!

En efecte, Lluís Bonet i Garí nasqué el dia 5 d'agost de 1893 a Argentona, al veïnat del Cros i, més concretament, a la torre d'estiuieg en què el seu avi matern, Pere Garí i Puig, havia convertit la masia de can Cirés, i que més tard (1898) el seu oncle, Josep Garí i Cañas encarregà al seu parent, l'arquitecte mataroní Josep Puig i Cadafalch de convertir-la en la sumptuosa mansió que avui coneixem.¹

Bonet obtingué el títol d'arquitecte l'any 1918 i es formà professionalment i humana al costat de Puig i Cadafalch. D'ell adquirí no tan sols els coneixements pràctics de la seva carrera, sinó també l'amor i el sentiment

de fidelitat envers Catalunya. Fou també deixeble d'Antoni Gaudí, les teories del qual assimilà amb gran profit, com ho demostra el fet d'ésser un dels continuadors (junt amb Quintana i Puig i Boada) de l'obra de la Sagrada Família, que havia restat aturada de 1935 a 1952, i actuà amb gran zel a la junta d'aquell temple expiatori.

Però si Bonet i Garí destacà com arquitecte [són obra seva, entre moltes altres l'edifici del Banc Vitalici (1949), que el situa com un dels principals representants del *monumentalisme* a Catalunya, i l'actual capella de Sant Miquel del Cros (1929), tan nostrada], no fou menys valuosa i digna d'elogi la seva activitat en defensa del patrimoni artístic i de les institucions catalanes, L'any 1936 el trobem al costat de l'aleshores Conseller de Cultura de la Generalitat, Ventura Gassol, maldant per la salvaguarda de les obres d'art de tot el nostre territori; en tornar de l'exili que hagué de patir (primer a França i, després, a Suïssa), es posà d'immediat al servei del bisbat per a la restauració d'esglésies i, durant la dictadura franquista, fou un ferm protector de la cultura catalana. La seva torre de Sant Gervasi es convertí en el reducte de les institucions perseguides i dissoltes pel nou règim; en ella hi tingueren lloc sessions de l'Institut d'Estudis Catalans, dels Amics de la Poesia i d'altres activitats culturals.

És, per tot això, que ens enorgulleix saber-lo fill d'Argentona i que el seu nom i el seu argentonisme soni en la veu dels guies, quan comentin als visitants la història de la Sagrada Família.

1. Esteve Albert i Corb, *Lluís Bonet i Garí. Un argentoní universal*, Argentona: Ajuntament d'Argentona, 1995.